

**KURZEMES PLĀNOŠANAS REĢIONA
ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS UN
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS VADĪBAS GRUPAS
SANĀKSMES PROTOKOLS**

Rīgā

28.01.2014.

Nr. 01/14

Vieta: Kurzemes plānošanas reģiona administrācija, Pulkveža Brieža iela 4-3

Laiks: 10:00 - 12:30

Sanāksmi vada: KPR Plānošanas nodaļas vadītāja D.Strazdiņa

Sanāksmē piedalās:

Kristiāns Godiņš	KPR Administrācijas vadītājs;
Andris Jankovskis	Aizputes novada domes projektu vadītājs;
Modris Baumanis	Priekules novada domes Attīstības nodaļas vadītājs;
Inguna Tomsone	Liepājas novada domes Attīstības pārvaldes Ekonomikas nodaļas eksperte;
Maruta Blūma	Talsu novada domes Attīstības plānošanas nodaļas vadītāja;
Māra Rozentāle	Alsungas novada domes Attīstības nodaļas vadītāja;
Laura Zariņa-Skapste	Saldus novada domes galvenā teritorijas plānotāja;
Jevgēnija Butņicka	LR VARAM Reģionālās politikas departamenta Reģionālās attīstības plānošanas nodaļas vadītāja;
Dace Granta	LR VARAM Telpiskās plānošanas departamenta Telpiskās plānošanas politikas nodaļas vecākā eksperte;
Valdis Kudiņš	Biedrības „Latvijas Lauku forums” izpilddirektors;
Andis Araks	Biedrības „Talsu komersantu klubs” valdes priekšsēdētājs
Ints Mednis	Nodibinājuma „Pasaules Dabas Fonds” Lauku attīstības programmas vadītājs
Armands Pužulis	KPR eksperts

Protokolē: KPR Plānošanas nodaļas plānotāja S.Astiča

Darba kārtībā:

1. KPR attīstības plānošanas dokumentu izstrādes process - izstrādes pieeja, saturs;
2. Sadarbība ar institūcijām;
3. Tematiskās darba grupas KPR attīstības programmas izstrādei.

1. §

Par KPR attīstības plānošanas dokumentu izstrādes procesu – izstrādes pieeju, saturu

D.Strazdiņa iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrādes darba organizāciju, vadības grupas funkcijām saskaņā ar KPR Attīstības padomes 2013.gada 11.decembra sēdē apstiprinātajiem darba uzdevumiem, kā arī ar plānošanas dokumentu saturu un izstrādes laika grafiku.

J. Butņicka informē par ministrijas darbu pie vadlīniju sagatavošanas plānošanas reģionu attīstības programmu izstrādei, kas noteiks plānošanas reģionu attīstības programmu saturisko un strukturālo ietvaru. Plānošanas reģionu attīstības programmas saturu lielā mērā nosaka VARAM izstrādes procesā esošais informatīvais ziņojums par „Par pilsētvides un policentriskās attīstības investīciju ieviešanas principiem Eiropas Savienības fondos 2014.-2020.gadam”, kurā jānosaka finansējuma sadale, teritoriālais ietvars sadarbībai un sadarbības projektu ieviešanas mehānisms un kas paredz plānošanas reģionu lomu attiecībā uz vietējo pašvaldību sadarbības projektu identificēšanu un virzību. VARAM vēlas, lai plānošanas reģionu attīstības programmas ir pielietojamas, lai tās nav tikai formālas un tām ir lielāks svars - gan no tā, kas izriet no likumā noteiktajām plānošanas reģiona funkcijām un kompetences, lai reģions varētu sniegt atzinumus par vietējo pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem, gan arī šobrīd liels uzsvars ir uz sadarbības projektiem. Plānots, ka plānošanas reģiona attīstības programmās tiek noteikti sadarbības projekti, un attiecīgi, - pašvaldība var saņemt finansējumu tikai tajā gadījumā, ja tas atbilst plānošanas reģiona attīstības programmai. Liels darbs jāveic, lai identificētu sadarbības projektus. Ministrija piedāvā galvenās jomas, kurās reģioniem būtu jāskatās – pakalpojumi, uzņēmējdarbība un mobilitāte. Tas ir minimums, bet, ja reģions saredz papildus tēmas, kas ir nepieciešamas un kur ir iestrādes, varēs arī papildināt, piemēram, - vide, atkritumi, piekraste, ainavas. J. Butņicka sola atsūtīt vadlīniju precizēto versiju nedēļas laikā.

K. Godiņš. Par projektu specifiku. Ir lietas, ko ir iespējams laicīgi plānot, bet ir lietas, kas ir atkarīgas gan no uzsaukumiem, gan partneriem, gan no pieejamiem finanšu avotiem. Kaut kādai fleksibilitātei ir jābūt. Tas, ko reģions cenšas darīt – mēs tiekamies ar visām reģiona pašvaldībām, runājam tai skaitā arī par sadarbības projektiem. Primāri tie ir trešā mērķa pārrobežu sadarbības programmas projekti, un tur mēs mēģinām meklēt kopīgos saskarsmes punktus, kuros varētu reģionāla līmeņa projektus plānot un virzīt. Projektu tēmas ir dažādas, tai skaitā minētās un arī neminētās.

D. Strazdiņa. Par izstrādes pieeju. Vai ejam minimālo pieeju, t.i. - izpildām normatīvo aktu prasības, vai tomēr paplašinātāk, iesaistot plānošanas dokumentu izstrādē dažādas mērķgrupas un auditorijas, varbūt arī ar inovatīvākām metodēm, tai skaitā institūcijas un pašvaldības. Tas prasa lielāku darbu, bet rezultātā būs *dzīvāks* dokuments. Ir ideja par akciju skolās, uzrunājot tieši jauniešus, lai informētu viņus par reģionu un iegūtu viņu skatījumu par Kurzemi kā teritoriju. Tas varētu būt konkurss, neierobežojot, vai tā ir fotogrāfija, zīmējums, video vai rakstu darbs. Jautājums ir, vai šāda ideja ir atbalstāma un mēs to tālāk attīstām?

M. Baumanis. Kāds ir mērķis idejai? Ko tas dos pašam dokumentam?

D. Strazdiņa. Šo procesu izmantosim kā papildus publicitātes pasākumu, lai jaunieši ir informēti, kas ir reģions kā institūcija, kas notiek Kurzemē.

K. Godiņš. Varu papildināt. Tā ir tikai viena daļa. Otra daļa drīzāk būtu mums pašiem saprast, kā tas skolnieks asociē sevi ar teritoriju Kurzeme, ko tam skolniekam tā izsaka, kā viņš redz teritorijas iespējamo attīstību. Kā pats skolnieks sevi redz, kāds viņš būs tajā vidē, kurā viņš dzīvos, kas saucas Kurzeme, kad viņam būs 20-30 gadi. Manuprāt, būs lietas, kas pašā dokumentā būtu noderīgas no tām idejām, kas parādās. Tāpēc, ka mēs paši nereti skatāmies no cita skatupunkta, kas izriet no ikdienas darba rutīnas. Tā grupa paskatītos savādāk. Jo jāsaprot, ka tā ir paaudze, kas pēc īsāka vai ilgāka laika veidos mūsu darba tirgu, būs darba devēji un darba ņēmēji, kas būtiski ietekmēs ekonomisko attīstību reģionā, darbaspēka potenciālu un konkurētspēju. Tāpēc, manuprāt, tas, kas ir reģions, kas ir reģions kā iestāde, būtu sekundārs jautājums. Primāri aptaujas mērķis būtu noskaidrot, kā jaunieši asociē sevi ar Kurzemi un kā viņi redz šīs teritorijas attīstību. Tā ir mana izpratne, to var attīstīt. Tas ir arī publicitātes pasākums dokumenta tapšanas procesam un pašam dokumentam. Tas ir identificēšanas izpratnes meklējums, jo kaut kāda sasaiste cilvēkam parasti veidojas - vai nu tā ir pašvaldība, vai tā ir valsts vai tā ir kāda cita teritorijas vienība.

V.Kudiņš. Vērts arī paskatīties, kas notiek reģionālajās augstskolās. Jo skolēni bieži vien izbrauc un pēc tam neatgriežas reģionā. Tiem, kas studē, varbūt ir daudz lielākas sasaistes mēģinājumi un vēlme atgriezties reģionā. Tam varētu būt lielāks piensums.

I.Tomsone. Tas pievērsīs uzmanību pēc tam, kad būs publiskās apspriešanas process. Tas noteikti derēs kā publicitātes pasākums. Bet no otra aspekta, cik socioloģijā bijuši pētījumi un aptaujas Latvijā, - mums ir tā pietuvinātā identitāte. Ja mēs vēl pilsētas un novada mērogu saprotam tādā ikdienas apziņas līmenī - ko mēs ar to saprotam, kā mēs sevi redzam, tad tas, kas viņi ir Kurzemē, būs grūti identificējams jautājums. Protams, tā ir hipotēze.

D.Strazdiņa. Iespējams, ka aptauja ir jāsasaista ar karjeras iespējām. Kas ir tas, kas mūsu augstskolām būtu jāpiedāvā, kas jaunieši interesētu, lai viņš nebrauktu prom. Bet mērogi ir tik mazi - Latvija ir tik maza, ka nedomāju, ka karjeras iespējas būtu jādala reģionos.

D.Granta. Ja jautājums ir, ko šāda aktivitāte dod pašam dokumentam, tad, no telpiskās plānošanas departamenta, kas atbild par ainavu politikas veidošanu, es redzu šeit ļoti tiešu saistību. Veidojot Latvijas ainavu politiku, ir notikušas lielas diskusijas par ainaviski vērtīgo teritoriju noteikšanu un izdalīšanu. Ainavu plānošanā visā Eiropā nav nonākuši pie vienas receptes, un šeit vairāk izvirzās tieši komunikatīvie aspekti. Šeit varētu būt liela saite uz telpiskās perspektīvas daļu. Par reģionālo identitāti. Globālā tendence ir tāda, ka valstiskā identitāte samazinās un zaudē lomu, un visās aktivitātēs, iespējās un mobilitātē izvirzās reģionālās identitātes lieta.

A.Pužulis. Par aptauju. Noteikti atradīsim pieeju. Mēģināsim reģiona veidošanas funkciju panākt caur plānošanu. Diez vai 1 gada laikā caur šo procesu to var panākt – tā ir liela ambīcija. Process ir svarīgāks par rezultātu. Svarīgs ir tieši komunikatīvais darbs, tāpēc lūdzam VARAM atbalstu šī komunikatīvā procesa nodrošināšanai.

J.Butņicka. Par jauniešu iesaisti. Tā ir viena no mērķauditorijām, kas obligāti ir jāiesaista – gan jaunieši, gan uzņēmēji. Jaunieši, tieši no tāda aspekta kā karjeras izglītība, - tas ir būtiski. Vidzemes reģions jau ir īstenojis vienu aktivitāti par jauniešu nodarbinātības veicināšanu, tā kā redzu tam pielietojumu. Tas, ko ministrija vēlas, ir, lai reģions sniegtu priekšlikumus par nepieciešamajiem studiju virzieniem, sasaistītu pieprasījumu ar piedāvājumu. Gribam stiprināt reģiona lomu mūžizglītībā un uzņēmējdarbības veicināšanā, jaunieši tur noteikti ir jāiesaista.

M.Blūma. Manuprāt, ideja par jauniešiem nav slikta. Tā ir viena no darbībām, kā informēt. Jaunieši būs tie, kas 2030.gadā dzīvos reģionā. Vajadzētu papētīt viņu intereses un mobilitāti. Latvija ir maza un reģionā nevajag satilpināt visu. No jauniešu interesēm varētu secināt, kādā virzienā reģions varētu skatīties. Kādas uzņēmējdarbības un pakalpojumu intereses ir šiem jauniešiem.

D.Strazdiņa. Par laika grafiku. Dokumentu 1.redakcijas plānots sagatavot līdz vasaras sākumam. Publiskā apspriešana paredzēta jūlijā-augustā. Ir jau daudz izdarīts, par pamatu ņemot KPR spēkā esošos plānošanas dokumentus. 2012.gada nogalē reģions aicināja pašvaldības piedalīties reģionālo projektu ideju forumos. Šobrīd reģions ir uzsācis izbraukuma vizītes pašvaldībās. Līdz marta sākumam plānojam izbraukt visas Kurzemes pašvaldības pārrunāt sadarbības projektu idejas un uz klausīt pašvaldību vēlmes un apzināt kopīgās problēmas, kuras attiecīgi varētu risināt reģionālā līmenī.

Vadības grupa vienojas:

- 1. Pieņemt zināšanai informāciju par Kurzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrādes procesu - darba uzdevumiem, vadības grupas funkcijām, izstrādājamo plānošanas dokumentu saturu, izstrādes pieeju un laika grafiku.*
- 2. Atbalstīt ideju par jauniešu iesaisti reģiona plānošanas dokumentu izstrādes procesā, sasaistot to ar karjeras izglītības iespējām un jauniešu nodarbinātību.*

2. §

Par sadarbību ar institūcijām

D.Strazdiņa. Par reģiona plānošanas dokumentu jēgu un statusu. Ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir ilgtermiņa dokuments, kas ir panāktā vienošanās par teritorijas attīstību telpiski. Savukārt attīstības programma ir Kurzemes plānošanas reģiona kā institūcijas dokuments, kurā ietvertas konkrētas rīcības un fiksētas projektu idejas, kas regulāri tiek pārskatītas un aktualizētas. Attīstības programmas stratēģiskajā daļā ir noteikti vidēja termiņa mērķi. Ņemot vērā iepriekšējo pieredzi, apskatot jomas, kuras nav reģiona funkcijās, jāmeklē sadarbības mehānismi ar citām institūcijām, kā to varētu īstenot.

J.Butņicka. Piekrītam, ka reģiona attīstības programma nav tikai reģiona darbības plāns, bet, ka tai ir arī plašāks teritorijas attīstības redzējums. Būtu labi, ja tajā būtu iesaistītas arī citas institūcijas. Ja reģions tiešām iniciē, kas būtu jādara nozaru ministrijām vai augstskolām, tad mēs noteikti gribētu, lai jūs to liktu savā attīstības programmā. Tikai nevis kā obligātu rīcības plānā, bet kā ieteicamās rīcības. Varētu būt atsevišķa sadaļa – ieteicamās rīcības, - kas būtu īstenojams NVO, kas augstskolām, kas uzņēmējiem.

M.Baumanis. Būtiskais ir tas, ko plānošanas reģions var padarīt. Kādā veidā var ietekmēt realitāti. Un tas jau ir ministrijas jautājums, kādas funkcijas piedāvā. Var uztaisīt kopumā ļoti labu attīstības plānu, bet var nepanākt konkrētos mērķus, ja nebūs konkrēti darbības instrumenti, kā to izdarīt. Mums ir vajadzīgs mehānisms, kā šo plānu iedarbināt dzīvē.

A.Pužulis. Par sadarbības mehānismu. Plānošanas dokuments ir kopēja vienošanās. Viens no risinājumiem varētu būt, ka visas iesaistītās puses paraksta memorandu, vienojoties par virzību nosprausto mērķu sasniegšanā, iesaistot arī tās institūcijas, kas nav attīstības padomē. Svarīga ir kopēja sadarbība un informācijas apmaiņa starp ministriju, plānošanas reģioniem, iesaistītajām institūcijām un pašvaldībām, gan izstrādājot šos dokumentus, gan pēc tam ieviešot dzīvē. Aktuālajai informācijai būtu jābūt pieejamai visiem.

I.Tomsone. Par nozaru vadlīnijām, ko pašreiz ir jākomentē pašvaldībām. Vai reģions ir plānojis tās skatīt cauri? Tas varētu būt tas sadarbības mehānisms.

A.Eglītis. Nozaru politiku vadlīnijas pašvaldībām ietver 27 tēmas. Tās ir nosūtītas nozaru ministrijām, lai caurskata, vai nevajag kādas tēmas pielikt klāt, kas attiecas tieši uz pašvaldībām. Uzdevām arī jautājumu, kādi ir teritoriālie principi, dalot naudu. Attiecīgi, ja būs kādi teritoriālie principi, piemēram, atbalstīt konkrēto aktivitāti ciemos līdz 500 iedzīvotājiem, tad attiecīgi to mēs mēģināsim ielikt arī reģionu programmās, lai būtu pēc tam MK noteikumos, kas būs galā. Vispirms gaidām atbildi no nozaru ministrijām. Tikšanās reizē ar plānošanas reģioniem, izstāstījām, ka koncentrēsimies uz sadarbības projektiem. Tie būs aptuveni 60 miljoni eiro sadarbības projektu atbalstam, un reģionu programmas (rīcības plāns) būs pamats, kas to noteiks. Svārs šim dokumentam radīsies, kad tas tiks praktiski pielietots.

M.Blūma. Kā tas notiks? Vispirms nozaru ministrijas izskatīs, un pēc tam?

J.Butņicka. Esam apkopējuši abpusēji saņemto informāciju – gan no nozaru ministrijām saņemto, ko viņi plāno, gan no pašvaldībām. Šobrīd esam apkopējuši 9+21 pašvaldību sniegto informāciju, bet plānots arī vēl par 89 apkopot. Plānots ir salikt to visu kopā, nokartēt un tad piedāvāt teritoriālos principus nozaru ministrijām. Arī nozaru ministrijām nepatīk atklātie konkursi un tās vēlas maksimāli vienoties, kuri ir tie objekti vai teritorijas, kuras prioritāri atbalstāmas.

M.Baumanis. Vienā ziņā tas būtu kā mehānisms. Ja reģiona attīstības plānā ir ierakstīta kāda lieta, tad tas ir virziens, kādā veidā to panākt.

K.Godiņš. Par nozaru vadlīnijām. Šobrīd reģions kopā ar vairākām ministrijām strādā pie kopīgu pasākumu īstenošanas. Lūgums VARAM nozaru vadlīniju izstrādē iesaistīt reģionus.

Ir lietas, kur jau šobrīd vairāk vai mazāk iezīmējas reģiona loma – pieaugušo izglītība, karjeras izglītība saistībā ar uzņēmējdarbības vidi, sociālā joma. Ir arī vairākas ministrijas, kas izteikušas vēlmi sadarboties ar reģioniem nākamā plānošanas perioda ietvaros.

Vadības grupa vienojas:

1. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju.

3. §

Par tematiskajām darba grupām KPR attīstības programmas izstrādei

D.Strazdiņa. Esam sagatavojuši priekšlikumu par tematisko darba grupu izveidi reģiona attīstības programmas izstrādei. Priekšlikumā tematiskās darba grupas ir iedalītas atbilstoši Latvijas ilgtermiņa attīstības stratēģijā 2030.gadam noteiktajām ilgtermiņa attīstības prioritātēm, ievērojot Nacionālā attīstības plānā 2014.–2020.gadam, Reģionālās politikas pamatnostādņēs 2013.–2019.gadam, nozaru pamatnostādņēs un Finanšu ministrijas izstrādātajā darbības programmā „Izaugsme un nodarbinātība” noteiktos atbalstāmos rīcības virzienus, kā arī Kurzemes plānošanas reģiona indikatīvos projektus un projektu idejas 2014.–2020.gadam.

Vadības grupas ieteikumi tematisko darba grupu iedalījumam:

1. Kultūra un radošums

- kultūras tūrismu apskatīt pie tūrisma;
- ļoti labi, ka tūrisma tēma ir nodalīta atsevišķi;
- nedrīkst apvienot kultūru un tūrismu. Tie ir divi pilnīgi atšķirīgi virzieni;
- šajā darba grupā uzsvēri jāliek uz kultūras pieejamību un patēriņu, kultūrizglītības pieejamību, kvalitāti, kā arī jāvērtē kurzemnieku iesaistīšanos dažādās aktivitātēs ne tikai ar kultūru saistītās nodarbēs, kas veicina radošumu un personības izaugsmi. Sasaistē ar tradicionālo kultūru svarīga tēma ir kultūras mantojuma saglabāšana, ar akcentu uz izpēti un popularizēšanu, kur tiek identificēti arī Kurzemē bāzētie izpētes centri, kas ar to nodarbojas, piemēram, Liepājas Universitātes Humanitārais institūts u.c.
- radošo ekonomiku apskatīt pie ekonomikas. Skaidrs, ka kultūra ir pamats radošai ekonomikai un šie jautājumi ir cieši saistīti, bet ņemot vērā to, ka radošā ekonomika tikai attīstās, tā tieši ir jānodala no kultūras lauciņa, lai skaidrāk redzētu ekonomisko pienesumu;
- papildus apskatīt profesionālo kultūru. Profesionālā kultūra reģionos ir ļoti aktuāls jautājums, un tas paceļ reģionu kopumā, jo ar šīs jomas izaugsmi ir saistītas arī citas lietas – radošu personību un interesentu mobilitāte, kultūrtūrisma produktu veidošana (ne tikai balstot uz tradicionālo kultūru), attiecīgas profesionālās vidējās izglītības nodrošinājums un profesionālas kultūras piedāvājuma pieejamība reģiona iedzīvotājiem, tādejādi ceļot arī zināšanu līmeni šajā jomā.

2. Veselība un pakalpojumu pieejamība

- pakalpojumu pieejamībai ir horizontāls raksturs - tā attiecas uz visiem publiskajiem pakalpojumiem, t.sk. kultūras, veselības, sociālajiem, izglītības, tūrisma u.c.;
- ieteikums katrā grupā apskatīt pakalpojumu grozu reģionālā mērogā;
- IKT jāpārliet pie transporta kā mobilitātes jautājums;
- IKT ir kā instruments, nevis mērķis. Tas tikpat labi var attiekties arī uz kultūru. Tas ietver arī attālinātā darba un izglītības iespējas, tam vairāk ir horizontāls raksturs;

- visi koncentrējas uz sportu kā uz izglītības programmas sastāvdaļu, bet te ir jāsaprot, ka vesels cilvēks un vesela cilvēka esamība ir būtiskāka pašvaldībai nekā olimpisko rezultātu sasniegšana. Pašvaldībai galvenais ir veselīga dzīvesveida popularizēšana. Sporta infrastruktūras attīstību šeit neskatīt kā profesionālās izglītības attīstību, bet skatīt kā integrētas sporta, atpūtas un veselīga dzīvesveida infrastruktūras attīstību;
- sportu atstājot pie veselības, tas palīdzēs veidot šo saikni sportam ar veselību;
- sporta un atpūtas infrastruktūru apskatīt šajā grupā, jo tā ir cieši saistīta ar veselīga un aktīva dzīvesveida veicināšanu;
- lauku-pilsētu partnerība ir horizontāla tēma, ko vajag apskatīt arī citās grupās;
- apskatīt dzīves kvalitātes uzlabošanu lauku teritorijās ne tikai veciem cilvēkiem, bet dažādām grupām, iekļaujot arī jauniešus un pirmspensijas vecuma cilvēkus. It sevišķi lauku teritorijās šī grupa paliek jo īpaši svarīga, tāpēc mums ir nepieciešams saprast viņu vēlmes un vajadzības;
- aplūkot veselības aprūpi, kas ir viens no pakalpojuma groza pakalpojumiem, un ir svarīgi zināt kāda veida ārstnieciskie pakalpojumi nav pieejami Aizputes slimnīcā, bet ir pieejami Liepājā. Turklāt ir jāpiemin arī rehabilitācijas pakalpojumu pieejamība, varbūt tas bija domāts pie sociālajiem pakalpojumiem, bet daļa pakalpojumu noteikti skaitās pie veselības aprūpes sistēmas;
- plašāk jāizvērs par veselības veicināšanu, jo pastāv pat pašvaldību un to speciālistu tīklojums veselības veicināšanas jomā. Šī joma ir jāstiprina un visdrīzāk sadarbojoties pašvaldībām.

3. Izglītība un nodarbinātība.

- pēc definīcijas mūžizglītība ir gan formālā, gan neformālā izglītība visas dzīves garumā, sākot no jau sākumskolas un beidzot ar sevis pilnveides pasākumiem mūža garumā. Tā ir visaptverošs izglītības process;
- reģionālā līmenī būtisks uzsvars ir uz neformālo izglītību saistībā ar pieaugušo izglītības veicināšanu;
- papildināt ar jauniešu nodarbinātību, prakšu vietām, karjeras izglītību;
- precizēt darba grupas nosaukumu. Šeit tiek apskatīta izglītība saistībā ar nodarbinātību, nevis nodarbinātība kā tāda. Nodarbinātības vietā - darba tirgus vai piemērotība darba tirgum.

4. Uzņēmējdarbība un inovācijas, t.sk. pētniecība

- resursu efektivitāti un zaļās inovācijas apskatīt darba grupā par vides aizsardzību un resursu efektivitāti;
- noteikti iekļaut kooperāciju, klasterus;
- nepazaudēt pašnodarbinātos, mikro uzņēmumus, viņus vajag atsevišķi izdalīt;
- apskatīt atbalsta instrumentus – kā reģionālā līmenī varam atbalstīt uzņēmējus, pašnodarbinātos, apskatīties arī tās atbalsta formas, kas nepaiet zem uzņēmējdarbības atbalsta struktūrām;
- nodalīt lauksaimniecības un zivsaimniecības nozares;
- iekļaut spēcīgos transporta un loģistikas uzņēmumus, tāpat ostas, jo ar ostu ir saistīti daudzi pakalpojumu un pārstrādes uzņēmumi;
- sargrupēt valstiski spēcīgajos eksportspējīgajos, vietējai nodarbinātībai svarīgajos - lokālajos un perspektīvajos uzņēmumos;
- uzņēmējdarbības jautājumā jāpieiet no Kurzemes ekonomiskās specializācijas viedokļa. Ir jāsaprot Kurzemes reģiona ekonomikas pašreizējie virzītājspēki jeb spēcīgais pamats (kas noteikti jādala pēc eksporta un vietēja mēroga), kā arī jāsaprot, kur vēl ir potenciāls augt.

5. Tūrisms un mārketingu

- ņemt vērā Tūrisma attīstības pamatnostādnēs 2014.-2020.gadam noteiktos stratēģiskos tūrisma attīstības virzienus;
- Eiropas Savienība tūrisma kā tādu vairs neatbalsta, tāpēc tas jāintegrē citos mērķos un rīcībās. Nacionālajā attīstības plānā paredzētais atbalsts tūrisma infrastruktūras attīstībai ir pārvirzīts uz dabas resursu efektīvu izmantošanu. Atbalsts tūrismam ir iespējams no pozīcijas „vide un dabas resursi”;
- tūrisms ir integratīva joma. Tas ir business, kas saistīts ar daudzām lietām;
- eksportspējīgu tūrisma produktu veidošanā viens no atbalsta saņemšanas kritērijiem ir klastera produkts, otrs – jauns un integrēts produkts. Ir jāveido tūrisma puduri - klasteri;
- mārketingu aizstāt ar atpazīstamību vai identitāti;
- akcentēt identitātes tēmu un mēģināt definēt pamatvērtības, kuras var izmantot vienotas Kurzemes identitātes popularizēšanai;
- Kurzemes ekonomiskajā specializācijā noteikti iezīmējas ne tikai tūrisma nozare kopumā, bet arī smalkāks dalījums. Pēc šī dalījuma arī būtu jāskata tūrisma virzieni un jāidentificē, kurās Kurzemes vietās, kāda veida tūrisma virziens attīstās.

6. Vides aizsardzība un resursu efektivitāte

- tēma „augstas vides kvalitātes un bioloģiskās daudzveidības saglabāšana” ir pārāk plaša, jāskata konkrētākas lietas;
- vides organizācijas neatbalsta meliorācijas sistēmu sakārtošanu, bet atbalsta mitrāju saglabāšanu, kas akumulē plūdu potenciālos riskus. Vides organizācijas kategoriski iebilst pret meliorācijas subsidēšanu lauksaimniecības un mežsaimniecības zemēs, jo tas ir privāts business, bet pilsētās un pārējās teritorijās tās atbalsta meliorācijas sistēmu sakārtošanu;
- izvērtēt meliorācijas sistēmu rekonstrukciju vides aizsardzības kontekstā;
- par koplietošanas meliorācijas sistēmu sakārtošanu – raugoties nevis no vides aizsardzības viedokļa, bet no uzņēmējdarbības vides sakārtošanas un konkurētspējas potenciāla, šeit ir jāliek uzsvars uz resursu efektivitāti. Mums ir ļoti daudz teritoriju, kas būtu izmantojamas lauksaimniecībā, bet tā kā nav sakārtota meliorācija – tās netiek izmantotas;
- daudzas piekrastes pagastu ciemu teritorijas ir pārpurvojušās un tur būtiski ir nepieciešama meliorācijas sistēmu sakārtošana. Runa ir par vietām, kur ir bijusi meliorācijas sistēma, bet atjaunojoties privātipašumam, tā ir aizlaista un vairs nefunkcionē. Nepieciešams atbalsts meliorācijas sistēmu rekonstrukcijai, jo tās aptver vairāku un dažādu īpašnieku zemes;
- ietvert polderus un hidrobūves;
- ietvert apsaimniekošanas plānu izstrādi publiskām ūdenstilpēm;
- apskatīt degradēto un piesārņoto teritoriju sakārtošanu;
- dabas aizsardzības un saimniecisko interešu līdzsvarotība ir horizontāla tēma;
- ietvert zemes dziļu resursu izmantošanu.

7. Transports un enerģija

- apskatīt autoceļu tīklu, mobilitātes plānu, sasniedzamību, kā centri tiek savienoti, pasažieru pārvadājumiem, kādi ir to perspektīvie attīstības virzieni;
- apskatīt sasniedzamību plašākā mērogā pāri robežām, pierobežas kontekstā ar blakus valstīm un arī ar Centrālbalijas reģiona valstīm. Ar Lietuvu – caur sauszemi, ar Skandināviju – caur ūdens un gaisa transportu;
- enerģētiku apskatīt saistībā ar siltumapgādi;
- papildināt ar resursu efektivitāti, zaļo iepirkumu.

8. Pilsoniskā līdzdalība

- tā ir horizontālā tēma, kas apskatāma visās darba grupās;
- NVO vairāk darbojas vietējā un nacionālā līmenī. Ir jāveido reģionāla līmeņa sadarbība ar nevalstisko sektoru, labs piemērs ir Latgales NVO;
- kas ir NVO līderi Kurzemes mērogā? Jāapskata iespējamie koordinācijas mehānismi. Jau pilsētas mērogā ir grūti atrast NVO, kas pašvaldībai būtu labs diskusiju partneris, kas būtu spējīgs savākt pietiekamu plašu auditoriju un ar sabiedrības vairākuma viedokli nāktu pretī. Ir jāiegulda ļoti liels darbs, lai vismaz kāds nāktu pretī. Ja reģionam būtu kāds spēcīgs NVO pārstāvis, tad viņš palīdzētu reģiona viedokli aizstāvēt un pašvaldībām arī;
- pilsoniskās iniciatīvas ir plānots nodot vienai organizācijai reģionā. Vajadzētu uzklaut pašvaldību domas, ar kurām NVO ir produktīva sadarbība. Jāsastrādājas ar visām vietējām rīcības grupām, jāredz, kas ir aktīvākās, lielākās, redzamākās.

Vadības grupa vienojas:

1. *Atbalstīt šādu tematisko darba grupu izveidi KPR attīstības programmas izstrādei:*
  - 1.1. *kultūra un radošums;*
  - 1.2. *veselība un sociālie pakalpojumi;*
  - 1.3. *izglītība un darba tirgus;*
  - 1.4. *uzņēmējdarbība un pētniecība;*
  - 1.5. *tūrisms un atpazīstamība;*
  - 1.6. *vide un resursu efektivitāte;*
  - 1.7. *transports un mobilitāte.*
2. *Noteikt šādas horizontālās tēmas, kas apskatāmas katrā tematiskajā darba grupā:*
  - 2.1. *lauku-pilsētu partnerība;*
  - 2.2. *pakalpojumu pieejamība, t.sk. IKT;*
  - 2.3. *pārrobežu sadarbība;*
  - 2.4. *iespējamie finansējuma avoti;*
  - 2.5. *sadarbības projekti un prioritātes;*
  - 2.6. *sadarbība un līdzdalība.*
3. *Precizēt un papildināt tematiskajās darba grupās apskatāmās tēmas, izvērtējot Vadības grupas ieteikumus un ievērojot nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokumentos noteiktās prioritātes, specifiskos atbalsta mērķus un rīcības virzienus.*

D.Strazdiņa informē par turpmāko darbību – uz sanāksmes dalībnieku e-pastiem tiks nosūtīts sanāksmes protokols un precizētais tematisko darba grupu iedalījums un tajās apskatāmās tēmas, un aicina sniegt komentārus. Nākamā vadības grupas sanāksme tiks organizēta pēc nepieciešamības. Par plānošanas izstrādes procesa gaitu aktuālā informācija pieejama reģiona mājaslapā

http://www.kurzemesregions.lv/jomas/Teritorijas_attistibas_planosana/KPR_ilgtspejigas_attistibas_strategijas_un_attistibas_programmas_izstrade.

Protokola pielikumā pievienots precizētais tematisko darba grupu iedalījums un to horizontālais ietvars.

Sēdes vadītāja

D.Strazdiņa

Sēdi protokolēja

S.Astiča